

יואב שגיב גרדר

התש"ס - תשס"ג

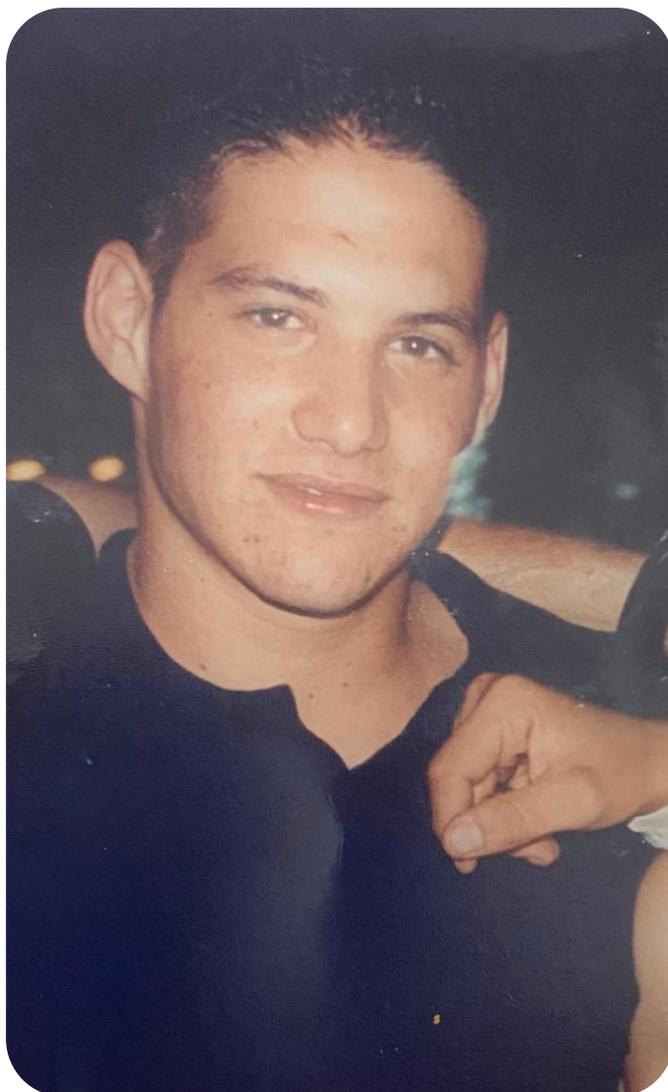
2002 - 1980

אלבום זה הוא חלק מתכנית ההנצחה הארצית, מיזם חברתי וערכי, אשר במסגרתו בני נוער פוגשים משפחה שכולה, לומדים ושומעים על יקר ליבן ומכינים אלבום הנצחה.

התלמידים המשתתפים בתכנית זו, מבצעים את פעילותם במסגרת תוכנית מעורבות חברתית. התלמידים מלווים בכל שלבי הפעילות על-ידי פרחי הוראה מהמכללות האקדמיות לחינוך.

תכנית זו נעשית בשיתוף הגופים הבאים :
אגף בכיר הכשרה והתמחות עובדי הוראה- משרד החינוך
ארגון יד לבנים
ביה"ס המסורתי ע"ש פרנקל
המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

כתיבה ועריכה התלמידים: הדר כהן ואיתאי לוי מביה"ס המסורתי ע"ש פרנקל
ליווי הנחייה פרח הוראה: רחלי כהן מהמכללה לחינוך ע"ש דוד ילין

יואב גרדר שגיב

1980-2002

ילד האור השמחה והטוב

סיפור חייו

יואב נולד באביב במאי 1980 בירושלים .
הוא היה בן הזקונים של איילה ודויד ,
האח הצעיר של גלעד ועירית .
בילדותו המוקדמת גר בשכונת יפה נוף .
בגיל חמש עבר עם משפחתו לשכונת רמות בירושלים ,
שם למד בבית הספר היסודי רמות ב' ,
ולאחר מכן סיים את לימודיו בבית הספר התיכון רנה קסין
בירושלים.

יואב היה נער כריזמטי מאוד , מרכזי בחברה ומוקף
בחברים אוהבים .
חייכן , טוב לב ונכון לעזור לכל אחד.
מאז מותו הכאב המשותף על אובדנו הוא אחד היסודות
אשר ליכדו את חבריו שנותרו חברים קרובים גם
בבגרותם ולאחר שהקימו משפחות.

יואב היה ספורטאי בולט , היטיב לשחק פינג-פונג ואף
היה אלוף ירושלים לנוער ,
וגם אהב אומנויות לחימה.
במקביל אהב מאוד מוסיקה , וניגן היטב בגיטרה בס.

התגייס לחיל השריון לחטיבה שבע , וסיים את שירותו
בחיל כללי .

נפטר בדצמבר 2002 והותיר חלל וכאב עצום למשפחתו
ולכל חבריו ומוקיריו .

בן 3 חודשים

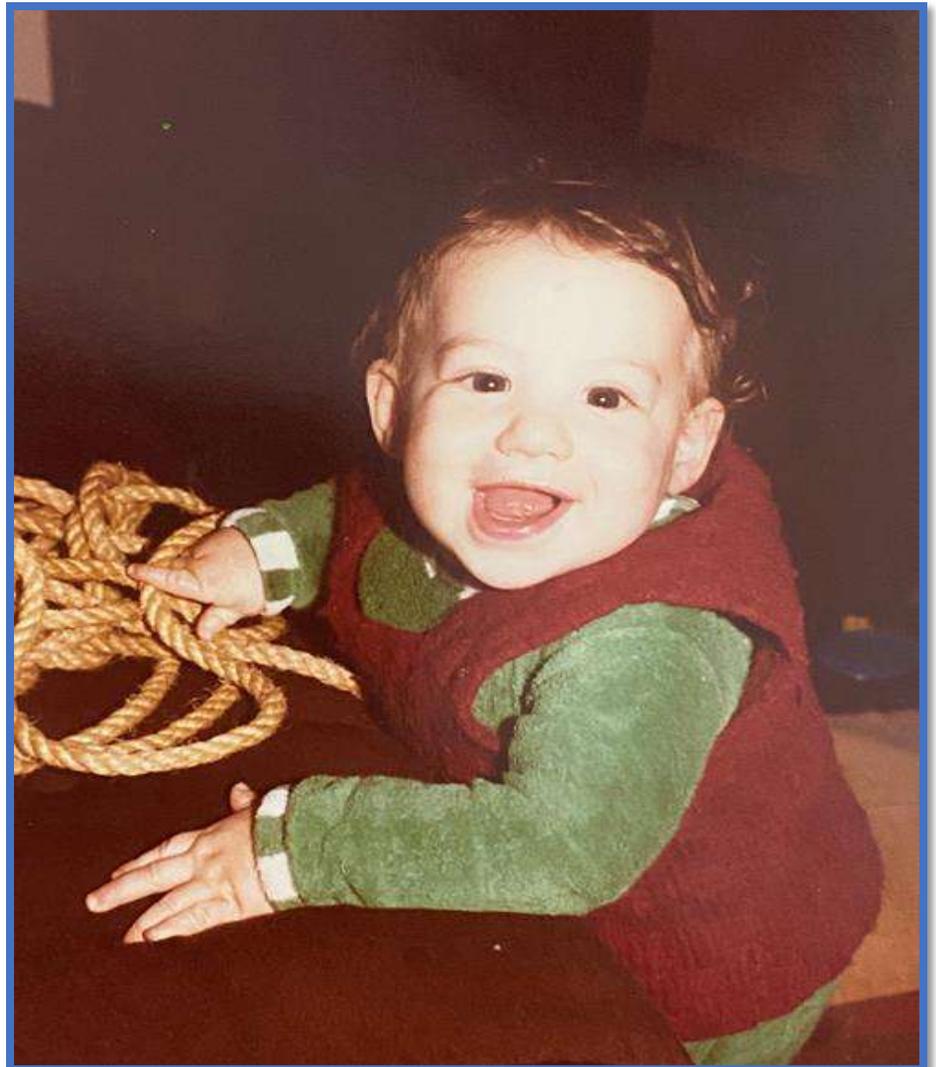
בן 5 חודשים

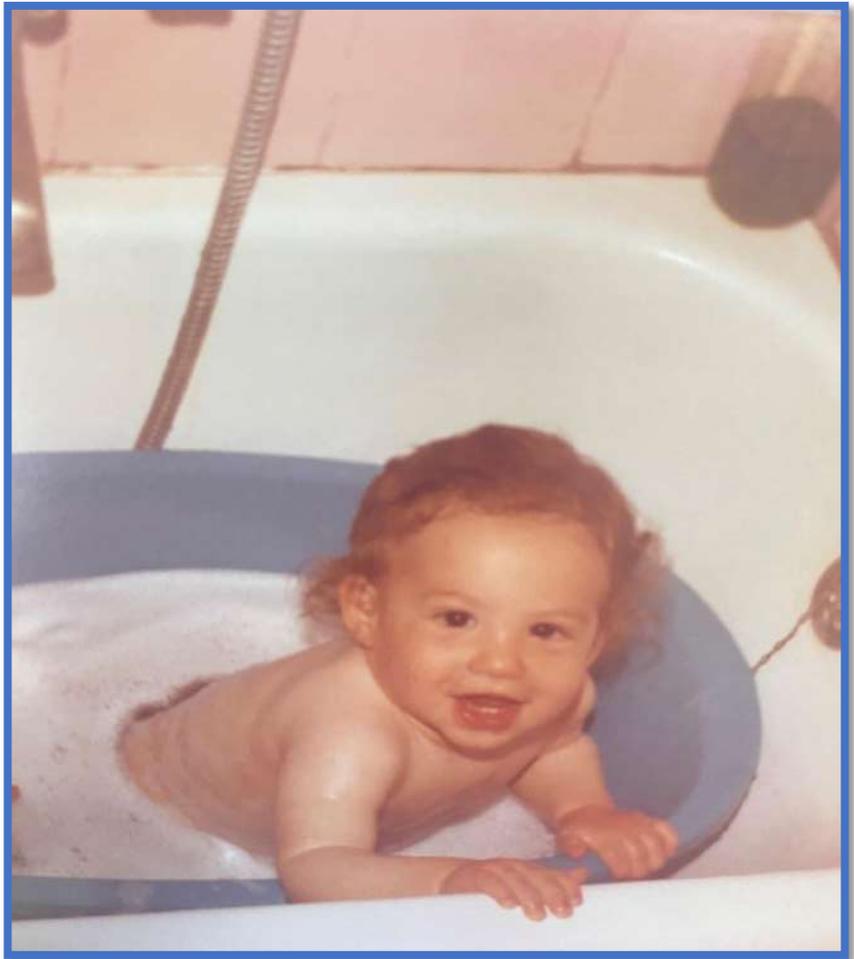

בן 8 חודשים

בן 10
חודשים

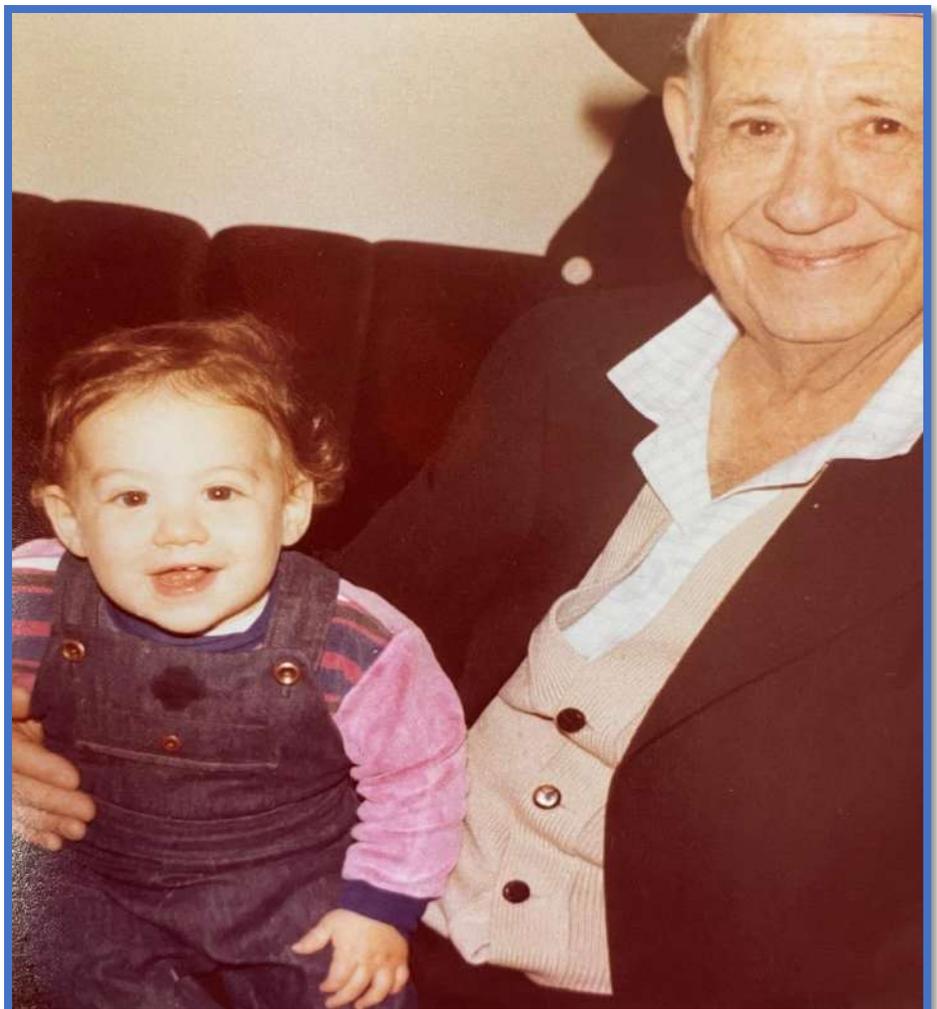

**יואב עם סבא
אליהו**

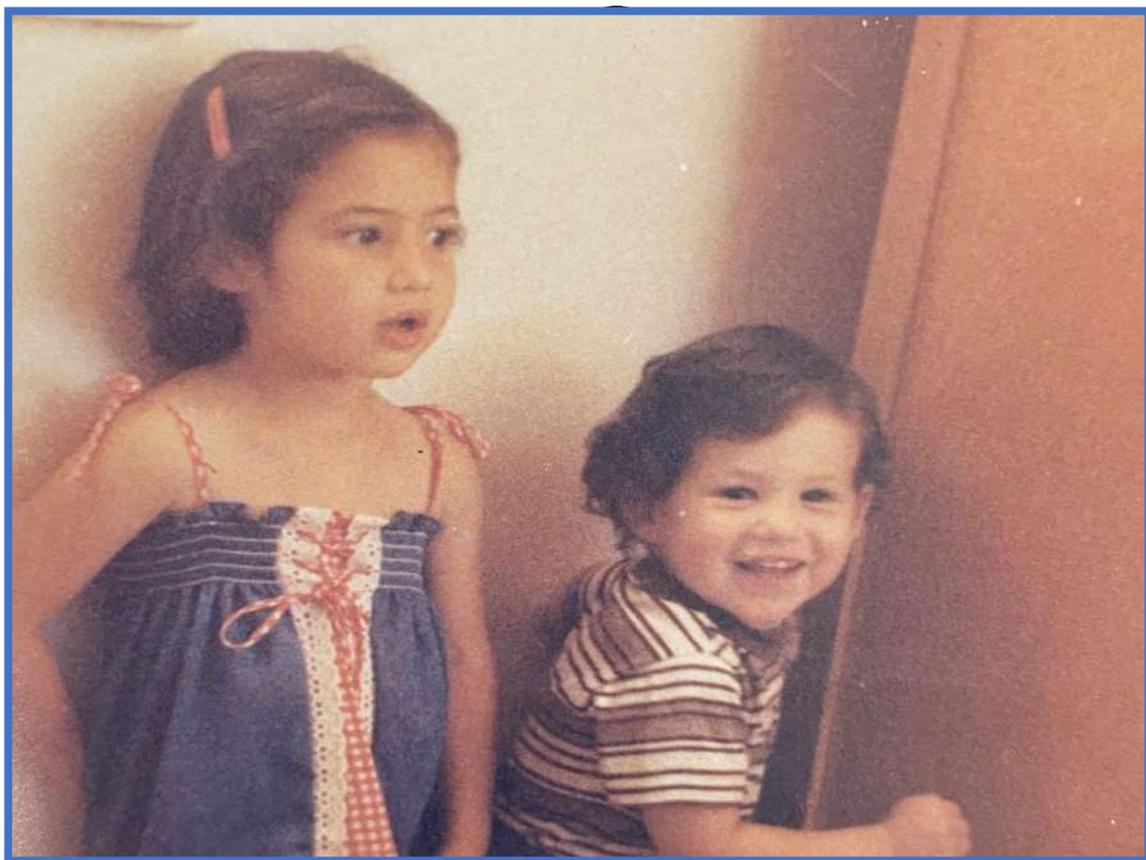
יואב במלאת 30

יואב, עלם חמודות , בחור זהב. קשוב ללב איש,
שאותנו עזב. חרוץ וישר, אין בו חשש,
מה נאמר עליו? שלא בפניו? ברצון עזר לרפה וחלש.
על יואב? זה יואב שכל אחד אהב.

על מצבתך רק מילים מעטות , אך עתה הרגש הולך וגובר:
והן כה חיות , לא אותיות מתות , היתכן? את יואב אני קובר?
נכתבו בחרט, על אבן בעופרת : ושומע הספד שבידך נכתב –
"ילד האור השמחה והטוב בהתעלות יתרה –
בן אח וחבר לימים של סבל, לעת של צרה.
אוהב ואהוב " לנחמנו רצית בשעה המרה,
ואמרת :

זה יואב שכל אחד אהב : עשינו הכל, אך לא נותרה הברירה
ידיד, נאמן , לסיים החיים מתוך זו הבחירה
תמיד, ומזמן , ואנו נשארנו בכאב הנורא.
שמח, רונן, ואין נחמה לעולמי עולמיא,
מיטיב לנגן . זולת הזיכרון –
חכם ורגיש , שאדם כה טוב הוא היה.

בן שנתיים

בן 4 עם
עירית אחותו

בן 4 בפורים

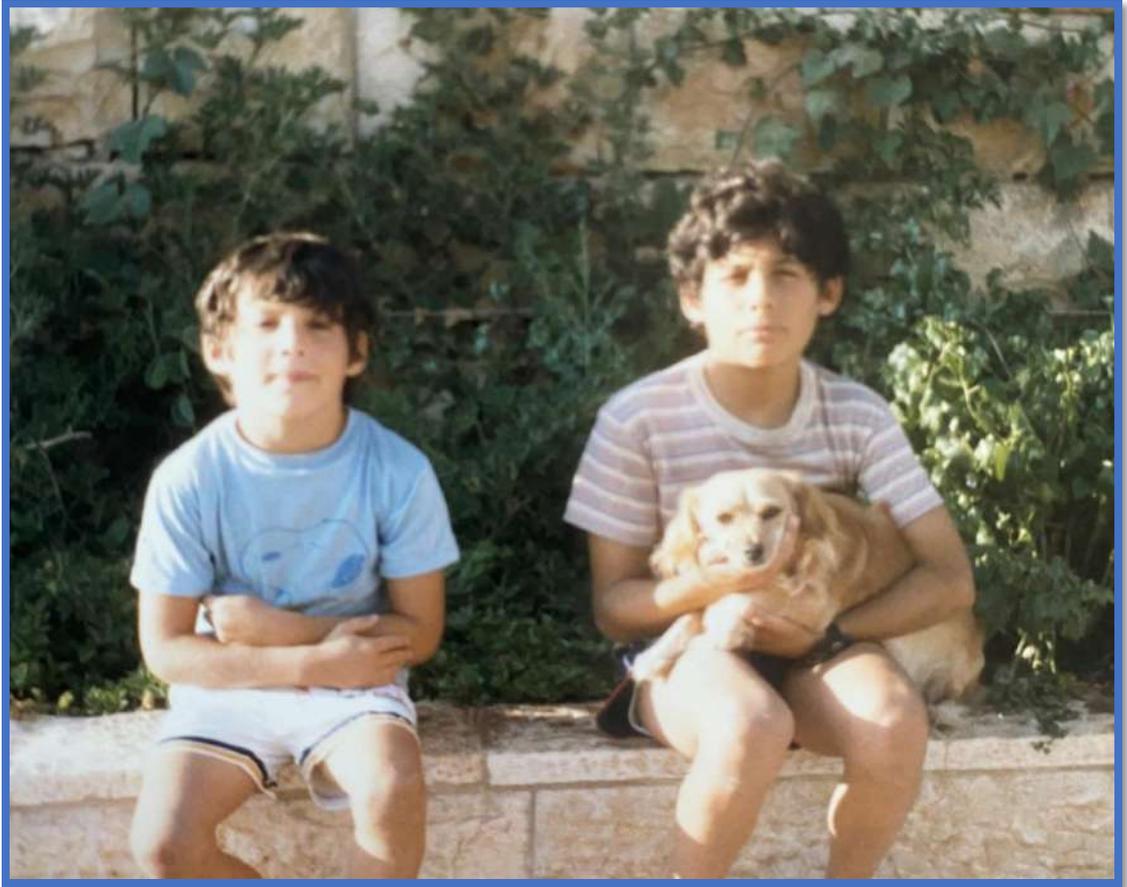
בן 5 עם בת דודתו אורנה

בן 6

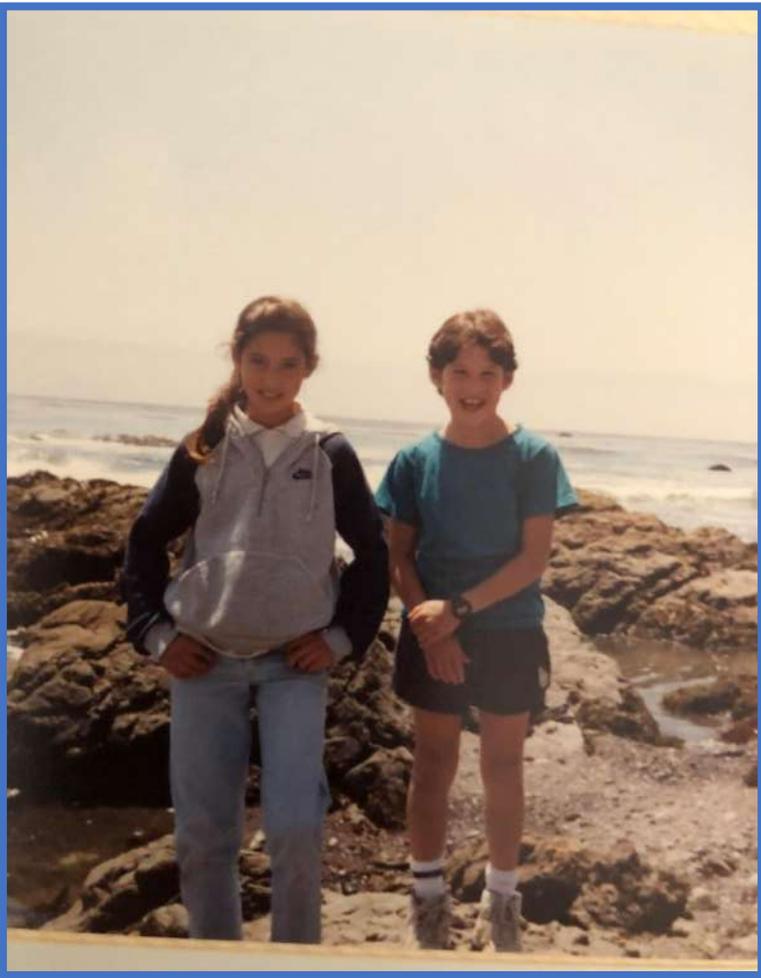
בן 7 עם אחיו גלעד

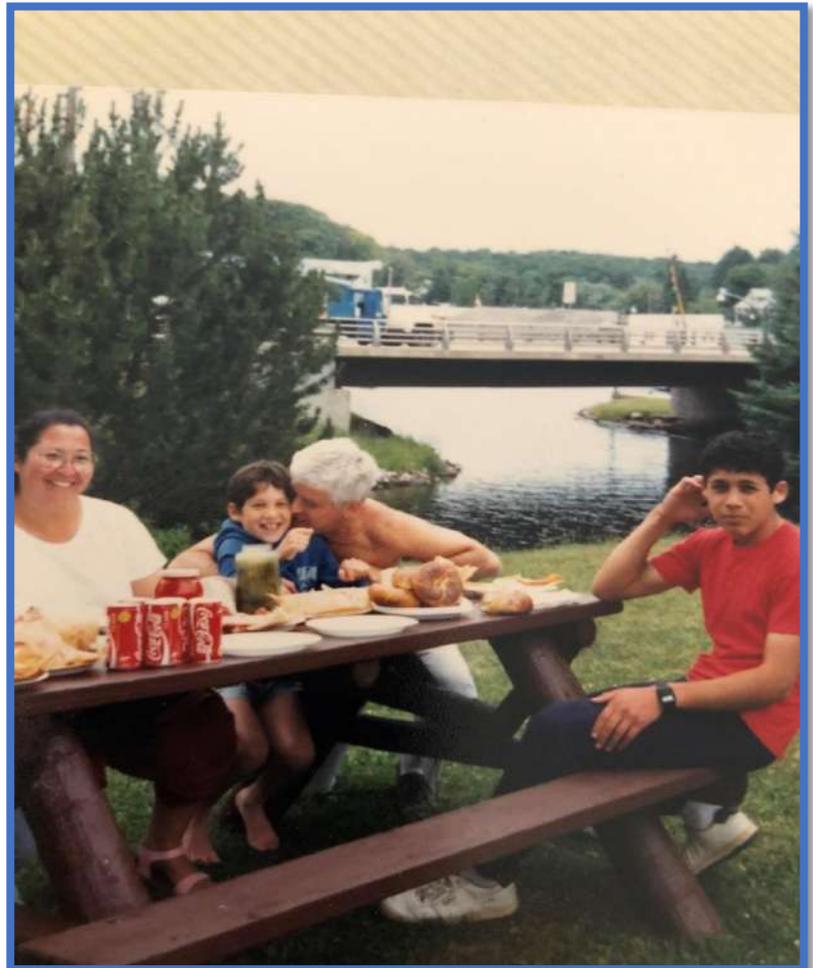

**בן 10 בטיול
בארצות הברית**

בן 10
עם חבריו

יואב עם גלעד אחיו בחופשה

ערב חג יואב עם גלעד אחיו ומיכאל דודו

דברים שכתבה עירית אחותו של יואב

באזכרה ליום השלושים למותו

נסיוני הנואש לעצור את הזמן עלה בתוהו. כמעט מידי יום היבטתי בשקיעת השמש
ובתוכי תחושת

כישלון צורבת . כמעט להכעיס , זרחה לה השמש כל יום כמעט באותה שעה
ובשלוה שאינה ניתנת

להפרה שקעה בסופו של היום. ומשעה לשעה , התגבר בי הקונפליקט בין הרצון
הטבעי שקיים
בכולנו שיחלוף הזמן , שסוף השבוע יגיע , שיתחיל ויסתיים הסימסטר , לבין
הדחף החדש והפראי
לעצור את הזמן שקם בתוכי באותו יום אפור באמצע דצמבר כשהחלטת וביצעת
את אותה החלטה
שהסופיות שלה איננה ניתפסת והחד-משמעויות שלה אינה ניתנת למיקוח.

כל כך ציפיתי לפגישה איתך יואב. שישה חודשים שלמים עברו מאז הביקור שלי
בארץ,

הזמן הארוך ביותר עד היום שלא התראינו. האופטימיות שחשת בשיחתינו
האחרונה וההבטחה שתבוא לאסוף אותי משדה התעופה הזינו את ציפיותי לפגישה
משמחת למרות שידעתי שאינך מרגיש כל כך טוב בזמן האחרון. אבל אתה החלטת
לא לחכות לי, ובצעת את החלטתך בהתאמה מצמררת לתאריך המראתי. כאילו
חישבת אפילו את השעות והפרשי הזמנים בינינו. לא הותרת לי שום הזדמנות
ואפשרות לנסות, אף לא במילה אחת, לעזור. באותה החלטיות וחוסר הסבלנות
שמאפיינת אותך אחי, הוצאת לפועל את תוכניתך האחרונה ואותנו השארת לשאת
בתוצאות.

כשבאו האנשים לנחמנו, ניחמו אותי בתור האחות. אינני יודעת אם שיערו בנפשם
את גודלה של אבידתי . באותו יום נמהר וקר איבדתי גם את אחד מחברי הטובים
ביותר ואת בן בריתי . רק שנה ושמונה חודשים מפרידים בינינו , והיד מסרבת
לכתוב את הפעלים בזמן עבר , ולהוסיף חודש נוסף לספירת ההבדל שבינינו .

המשך הדברים

ריגשותי אליך משתנים מן הקצה אל הקצה במהלך היום . לעיתים מתעוררת אני בבוקר ובליבי שנאה כלפיך וכעס נורא על שהשארתי אותי להתמודד עם כבודות החיים בלעדיך , ועל שהחלטת לפרוש לפניי ובלי שום מילת פרידה , על שתמיד התעקשת ומעט מאוד הקשבת , על אותה קשיחות בלתי מתפשרת וחוסר הגמישות שעל קיומם ידעתי אולם את גודל השפעתם רק גיליתי לפניי חודש . אך לעיתים קרובות יותר , איני רוצה לפתוח את עיניי . הכעס המלבה מתפוגג ונשאר רק עצב נורא .

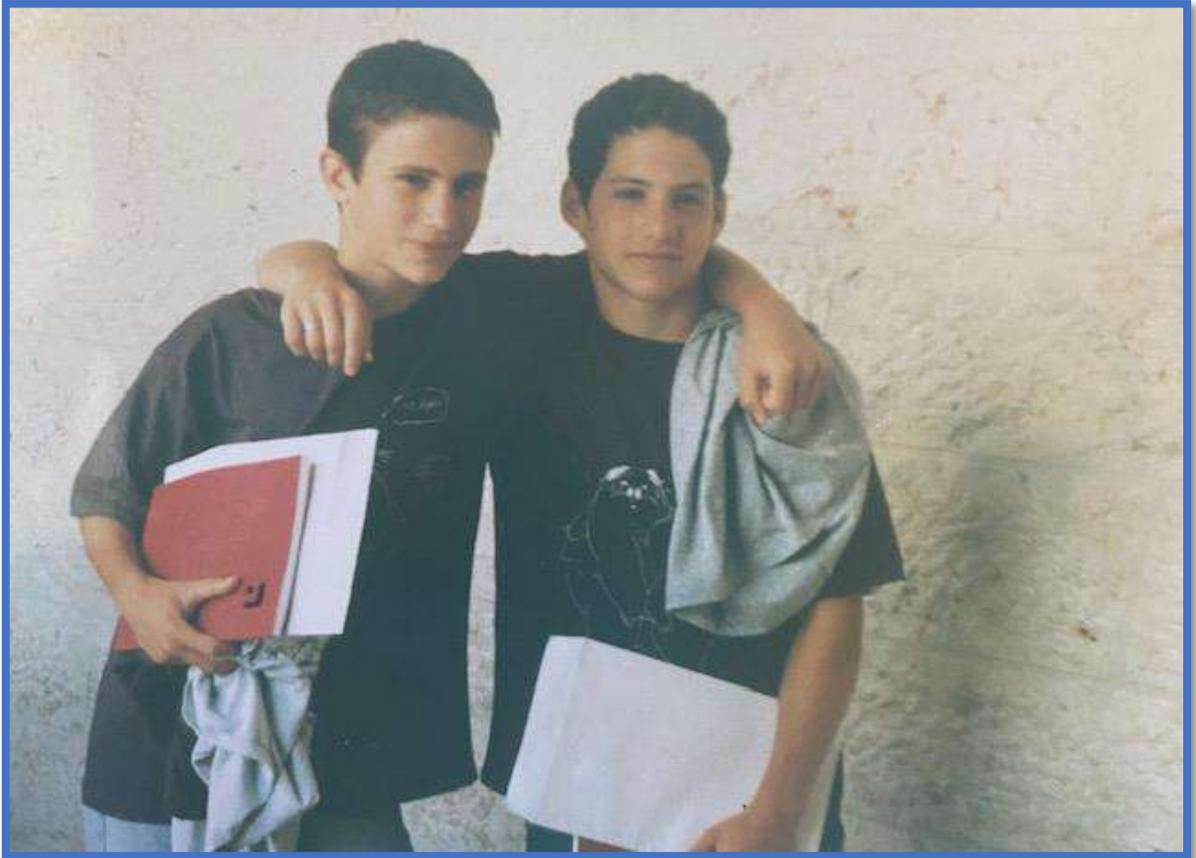
עצב מכלה וחוסר תקדים על כך שאת העתיד שדדת לא רק מעצמך אלא גם ממני . את זוגתך כבר לא אכיר ולא אבקר , ובחנתונתך הגדולה והמפוארת כבר לא אעמוד נפוחה מגאווה . ילדינו לא ישחקו ביחד וגם לא ידסקו לאן בהודו או באוסטרליה כדאי ליסוע . שיחות מעמיקות על קופסאות סיגריות כבר לא נקיים . יש סודות שכבר לעולם לא אוכל לספר לך יותר ולשמוע את דעתך עליהם .

אחי שלי , למרות הכל החלטתי לכבד את החלטתך . יודעת אני כמה אומץ נדרש לך כדי לבצע אותה . מכירה אני מקרוב את רדייתו של הפרפקציוניזם ואת הכוחות הגדולים הדרושים לעמוד כנגדו ולהתפשר איתו . מעומק ליבי יודעת אני את האהבה העצומה והמחוייבות הלופתת שחשת אל הורינו ואת הקושי והתסכול שהרגשת כשדימית לחוש את אכזבתם . את הגאווה והנחישות , חשיבותה של דעת החברה והרצון להשתייך לקבוצה , הנטייה להתלבט ולשנות את הדעת - את כל אלה אחי , אני מכירה . לא סתם היית נוהג לומר שאתה מכיר בי צדדים שלא כולם מכירים .

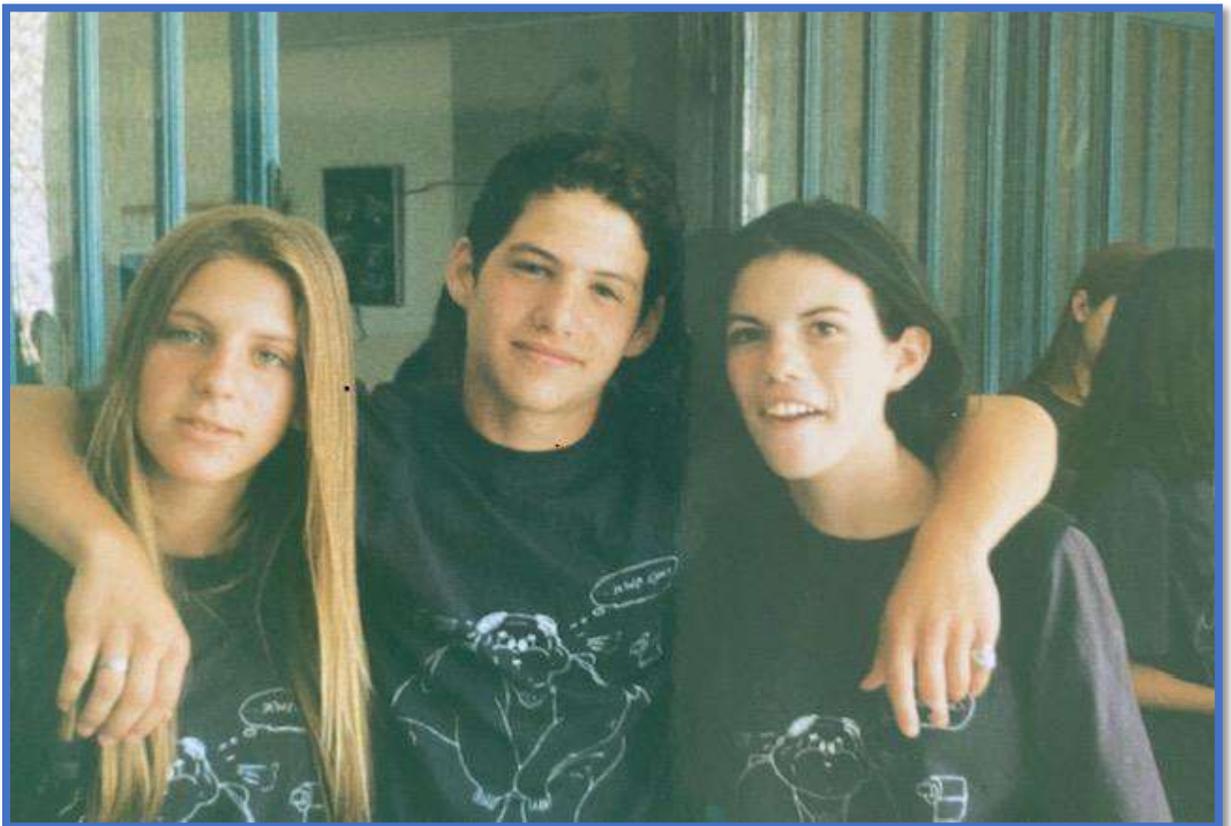
והימים חולפים ועוברים ואני ממשיכה לחפש אותך בהשתקפיות על המראות והחלונות , ולסובב את ראשי במהירות כי דימיתי לראותך בזוית העין . ההשלמה עם העלמותך הגשמית היא בלתי אפשרית , והרצון לשנות את העבר רק הולך וגובר . כל מילה שאמרת וכתבת , כל מחווה והבעה מקבלות משמעות עצומה והזיכרון עובד שעות נוספות בניסיון לשחזר אותך במדוייק . מתנחמת אני אחי , בידיעה שאינך סובל יותר ובעובדה שידעת עד כמה אני אוהבת אותך .

בן 15

יואב עם חברו אלון

יואב עם חברות

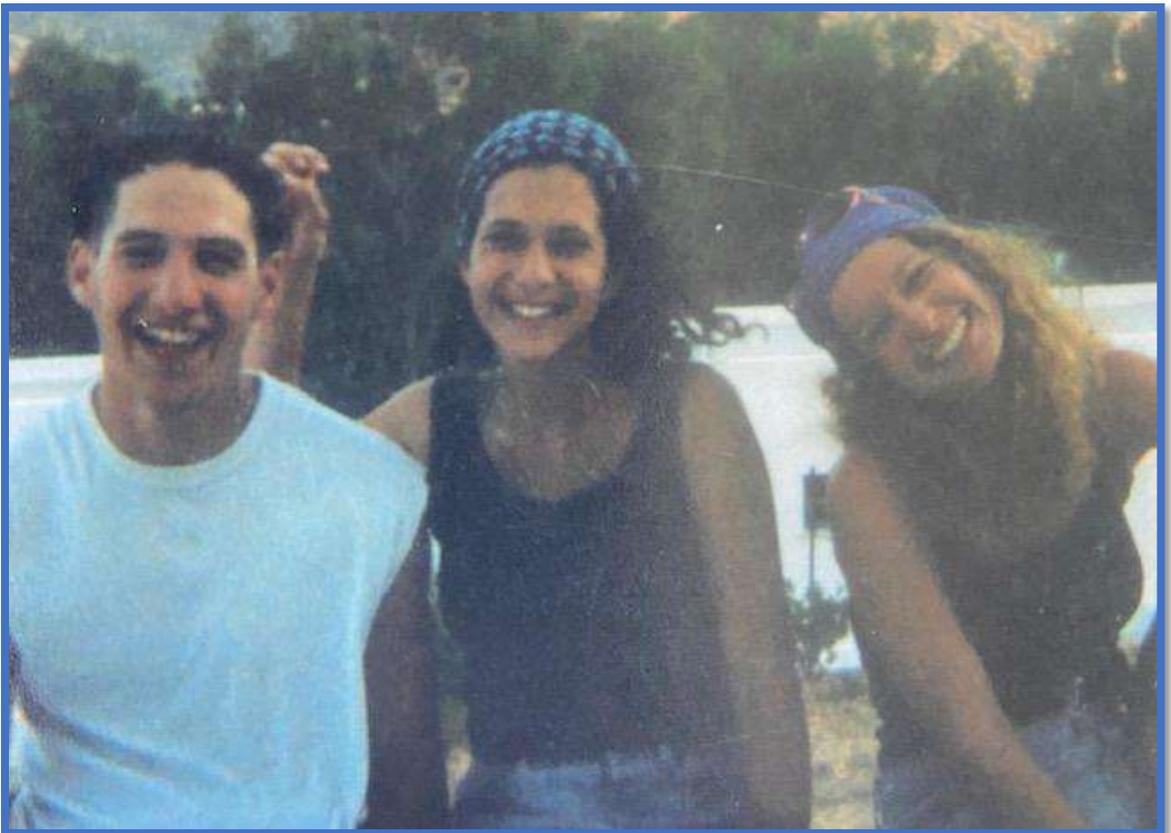
**בן 15 עם
הכלבה גאיה**

בן 16 עם אלון

בן 17 ביוון

בן 16 עם שחר

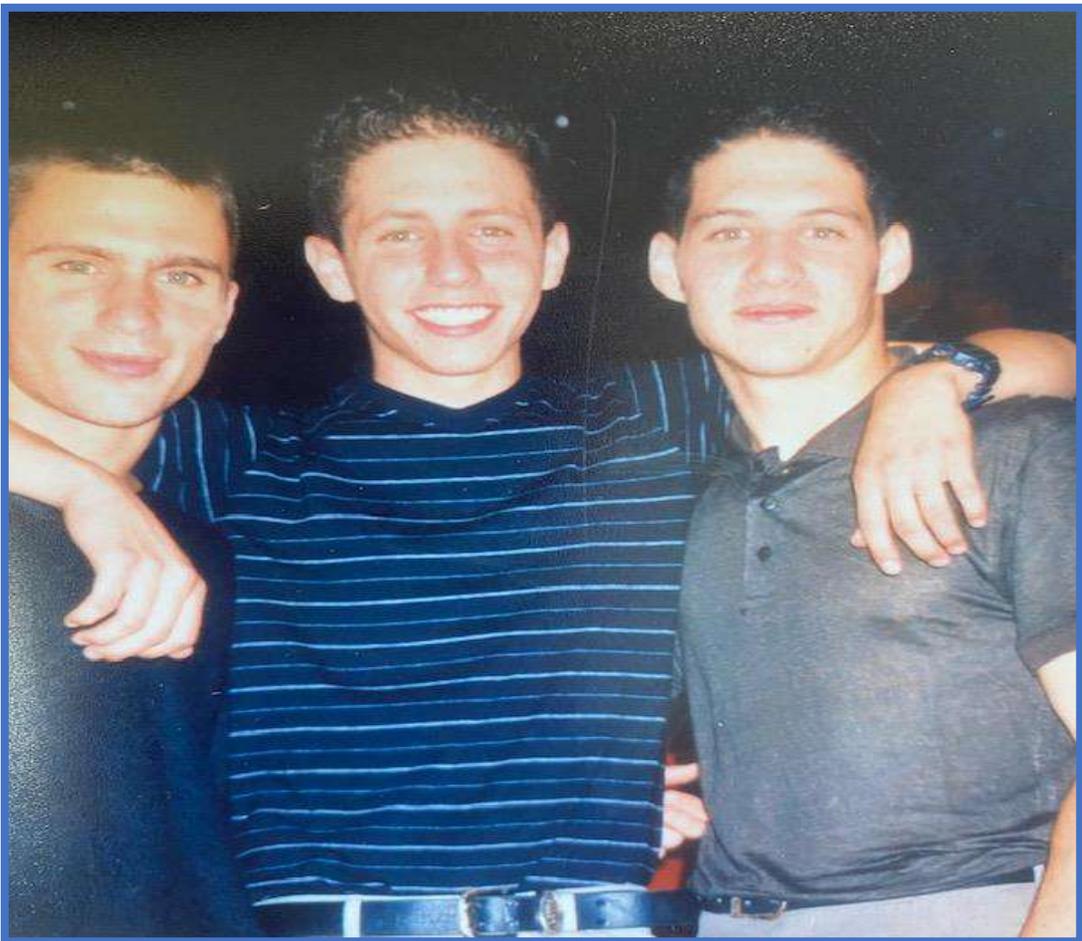

בן 17 עם חברתו

בן 17 עם חברתו
לי

סיום יב'

שנה

"הלו" של טלפון , ביקור חבר , גיטרה ושיר
"הי אבאל'ה", חיבוק אוהב, כביסה למכביר.

שיחת עידוד, דברי חולין, סטריאו רועש,
טיול משותף, מנגל על האש,
ומשחק שש - בש. ובסוף:
ליטוף אחרון ופרידה בבית-העלמין ,
בטרם אל קבר תובל - ואין מאמין .
וגם אם רק דמעה קטנה אמחה,
דע כי הלב פנימה בוכה, ובוכה .
ורוצה לראותך רק עוד פעם ,
עוד פעם אחת לחוש את הטעם,
של בן חי , ונושם , ואוהב ,
ולשכוח מכל הכאב ,
ולהתעורר מהסיוט הנורא,
ולחשוב , כי כל זה – מעולם לא קרה

אך לא כך הדברים, ורצה הגורל
שתהיה כאן למטה , ואנו מעל .
ונבוא כאן תמיד להזכיר –
את יואבי שלנו, הבן היקר.

חלפה שנה ואתה איננו
וכאילו אתה מהלך כאן ביננו.

והלב אומר:
די, מספיק, צא מן הקבר,
פזר בת-לצחוק וחיוך לכל עבר .

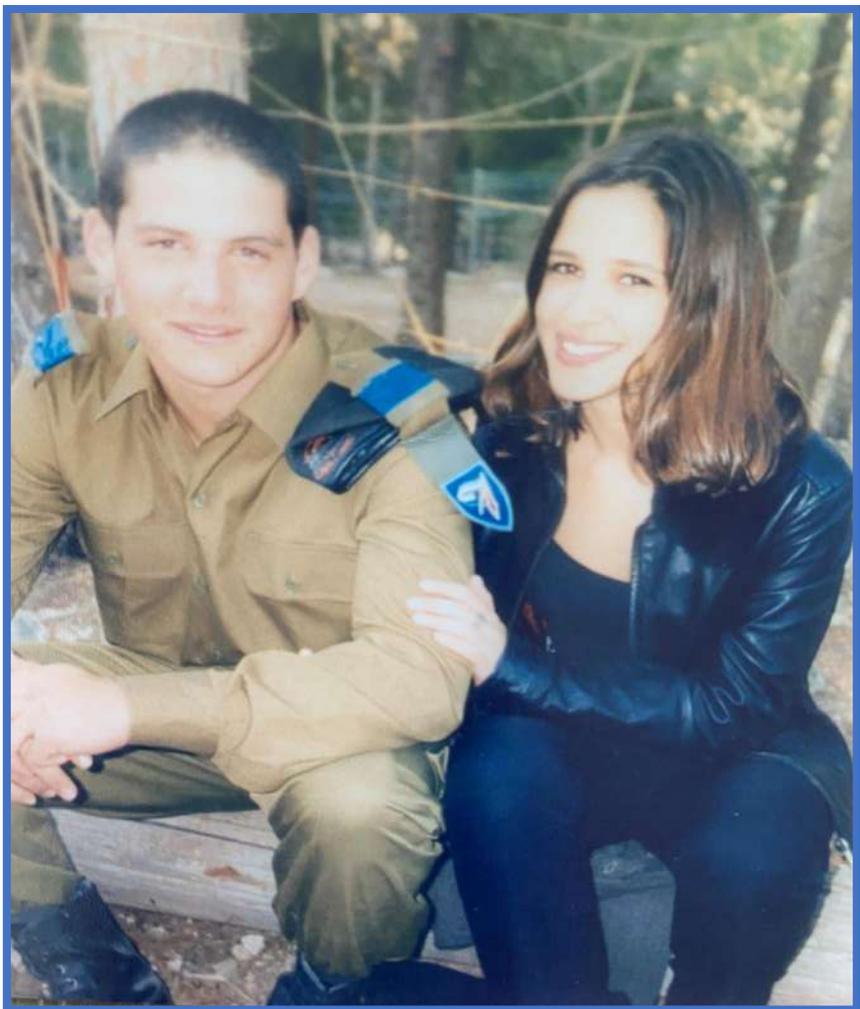
אך הראש מבין:
לא , לא תשוב , לעולם , לעולם .
וגם אם נקרא ונרצה כאן כולם –
זה המקום בו תחיה לעולם.

וקשים הימים ומענים הלילות
וחודרת ההכרה , ובאות השאלות:
למה ? הרי ראינו, ואילו, ואילו –
עוד מהדהדת בראש קריאת ה –
"הצילו", מה עוד ניתן לעשות?
אנא, הגידו!
האם היה מועיל? אין איש יודע,
ורק מחשבות את הנפש יחרידו.

וצפים זכרונות של קודם ועכשיו ,
זוטות של יומיום, מתחברים קו אל קו:
מה לבש , מה שמע , את מי אהב,
חיתוך דיבור, צללית הילוך, מבט של קסם,
מראה של חדר, ריח שמיכה, ניחוח בושם.

בצבא, עם אחותו עירית

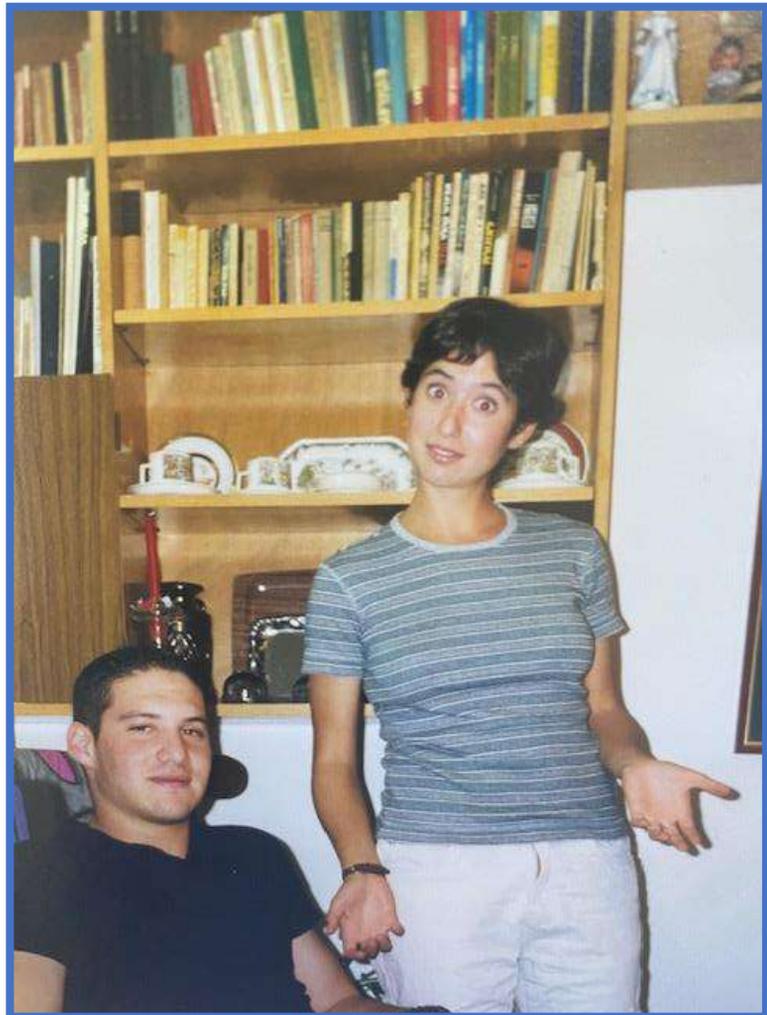

בן 20

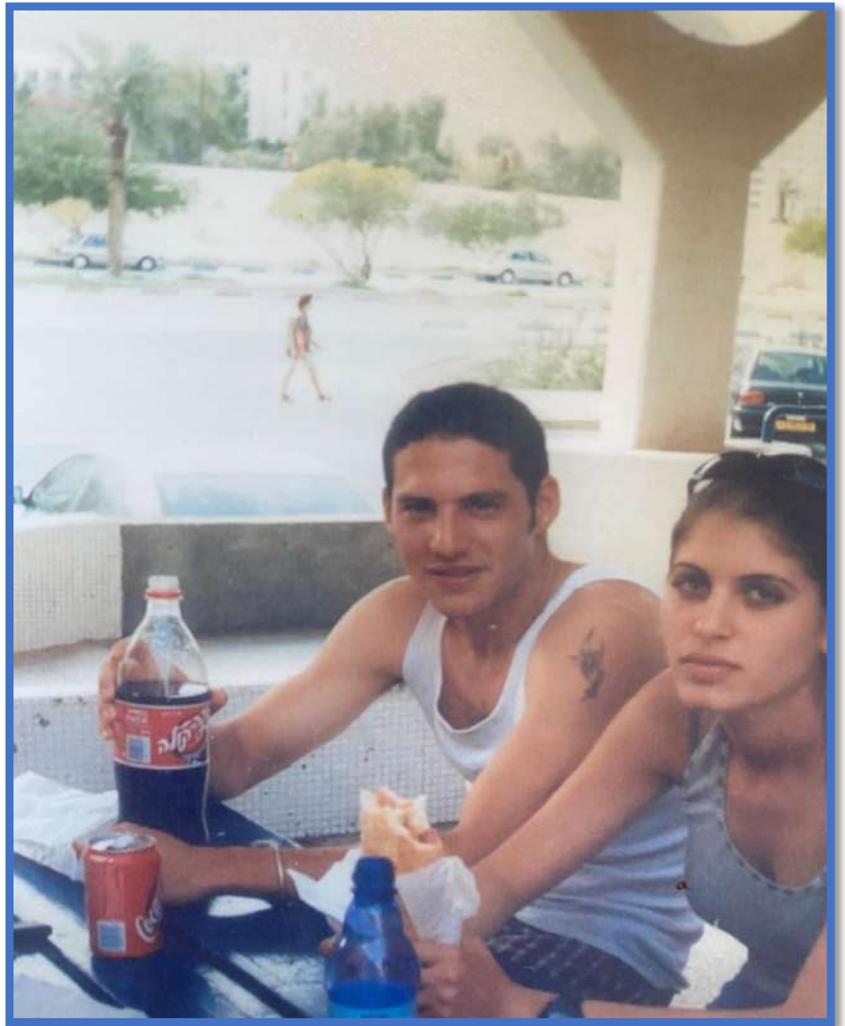
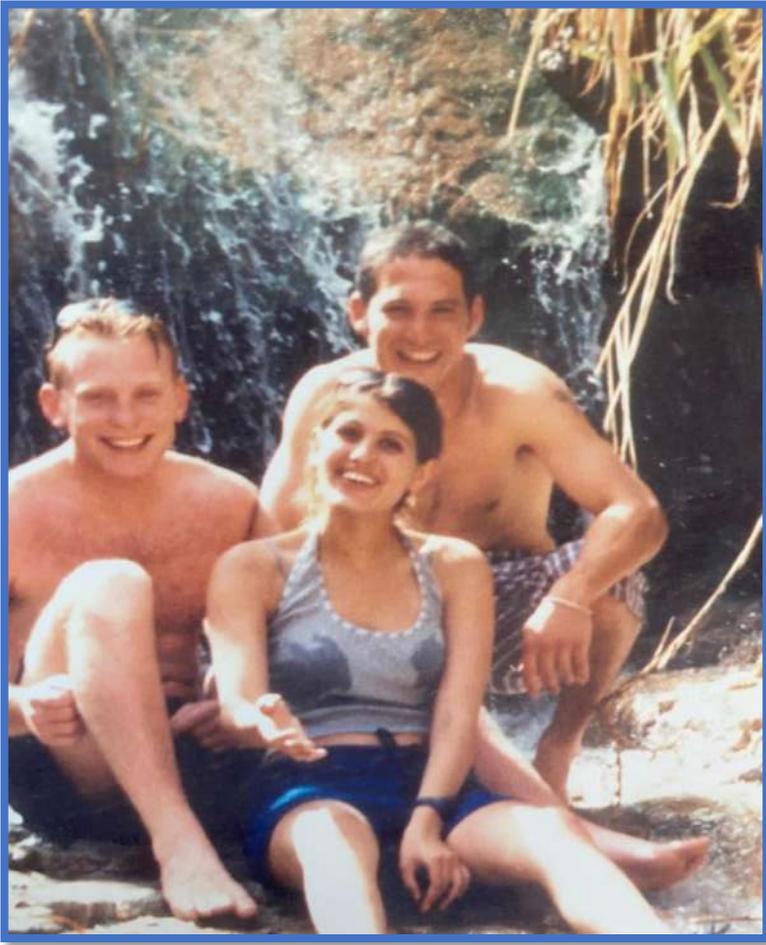
עם אחותו
עירית

חבל

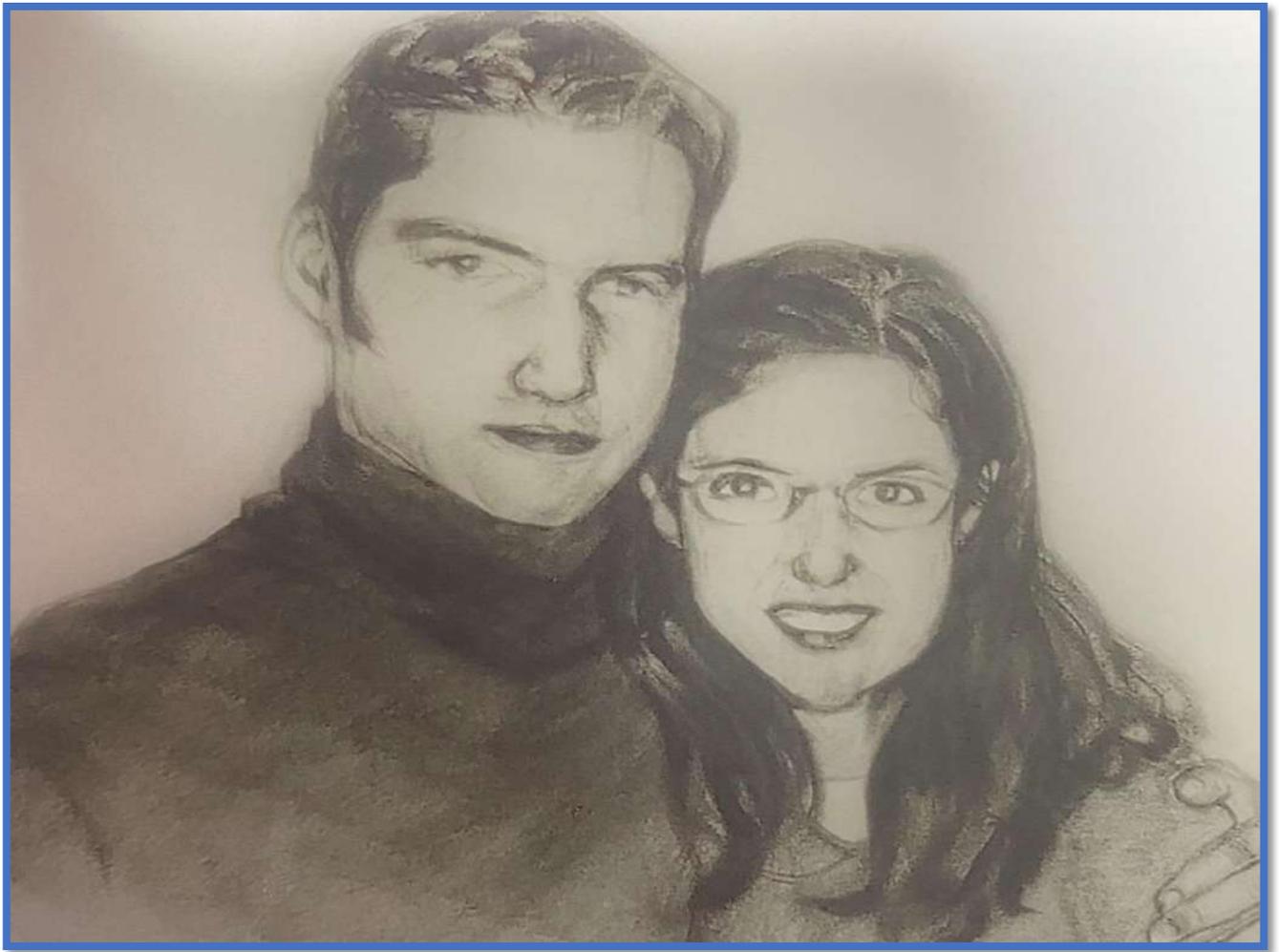
כבר שנתיים שאינך, ורב האבל
יום רודף יום, חבל אחר חבל
מכאוב עד אינסוף, געגועים, זיכרון
מחבלי לידתך ועד יום אחרון:
אל תינוק כה יפה, ונער, ובחור
מחובר לחיים כמו בחבל טבור:
חברים, ידידות, חבלי ארץ לראות
בילויים, תוכניות, מנגינות לשעות.
ועכשיו אתה כה רחוק, ילד רך ועדין,
יואבי שלנו, מה חבל על דאבדין.

בן 21
עם חברים

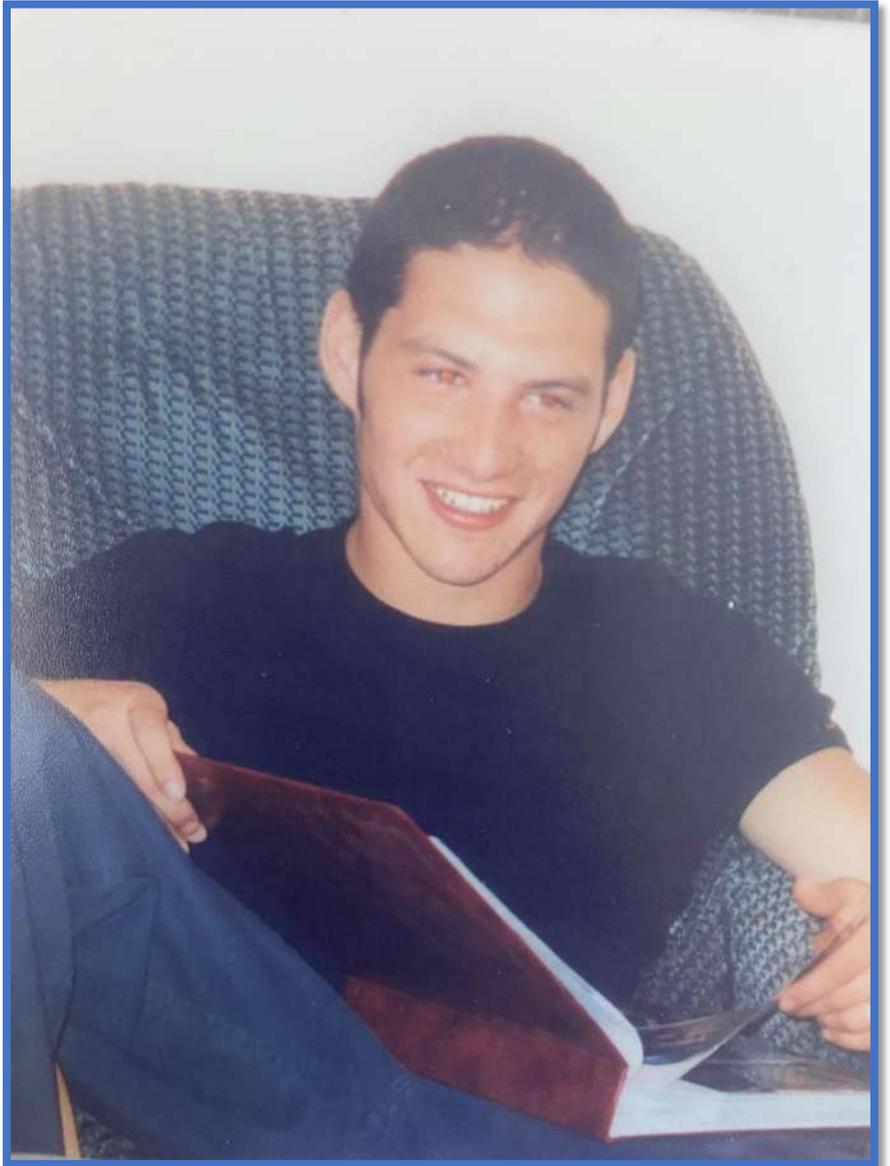

עם אנה

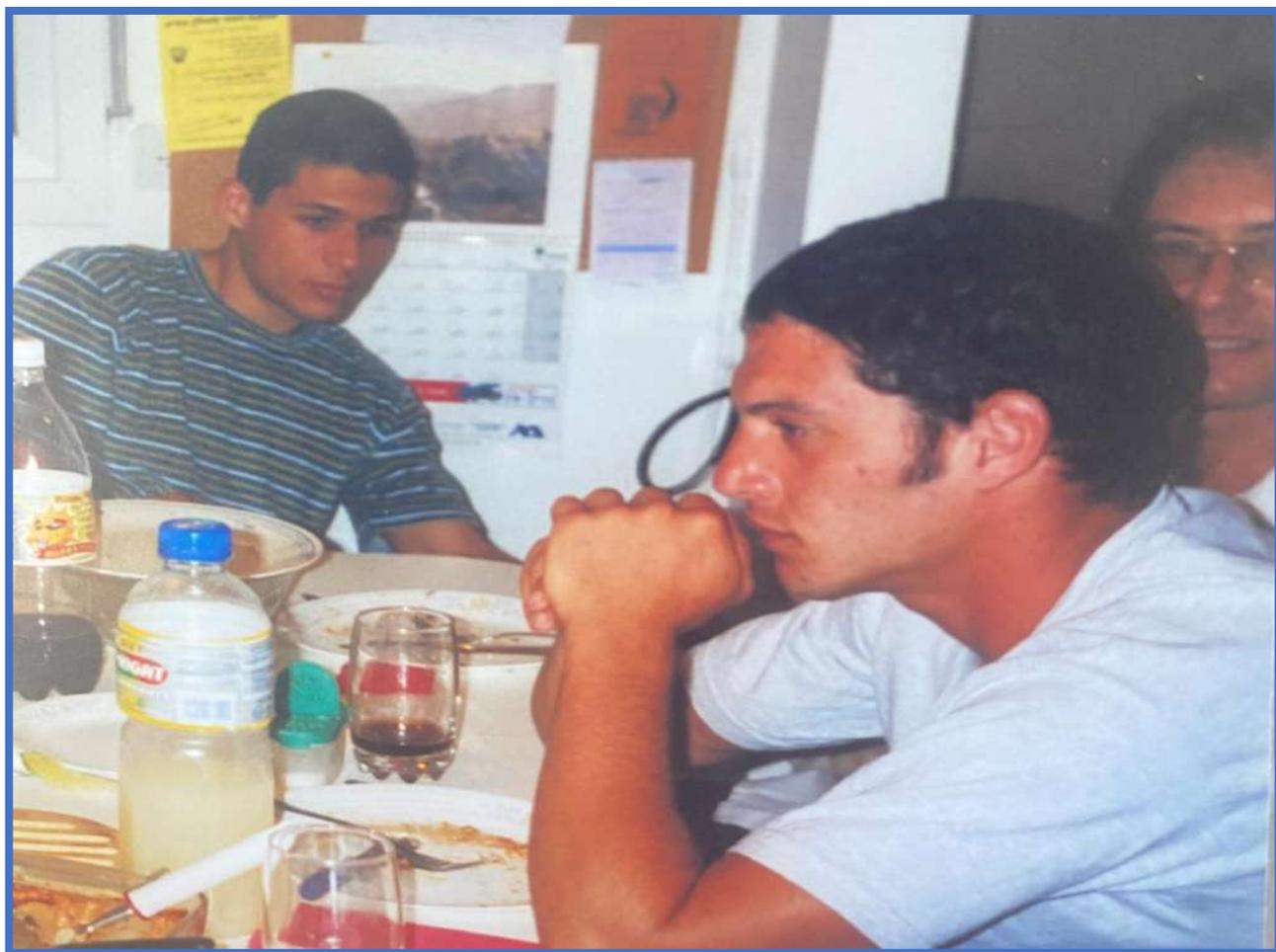

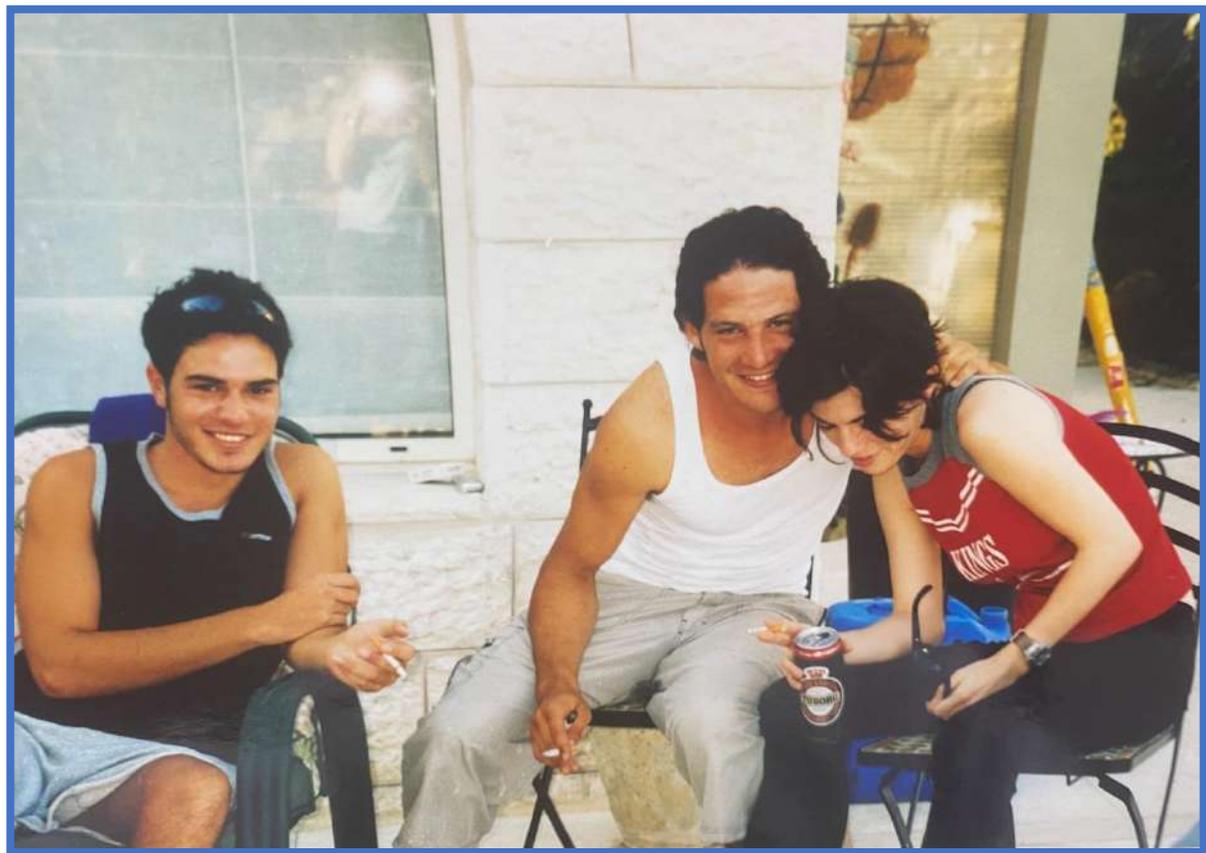
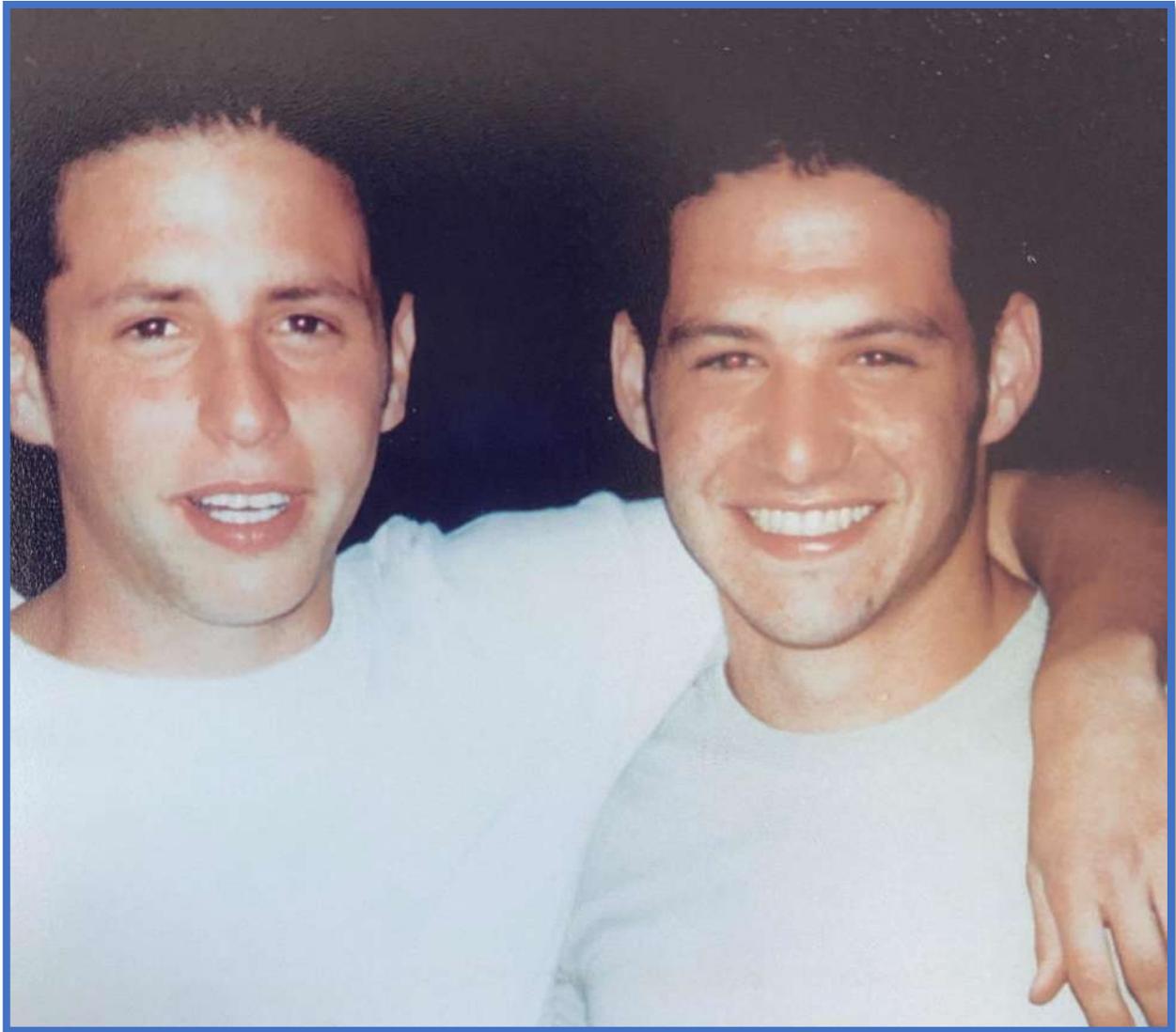
חופשה בסיני

עם אחותו ואחיו

בית הזיכרון

שלום יואב ,

שלוש שנים חלפו - כמו אתמול יום האסון
ואני סובב תדיר מול בית-הזיכרון.
בית גדול, עם שער וחלונות
ובו דברים, אירועים, צלילים ותמונות
ולכולם משותף האחד - הזיכרונות.

ובבית אור ודלתו פתוחה
כאומר: היכנס. היסתכל. זה שלך!
אם תרצה - גם תיקח. אל תחזיר.
ורואה מבחוץ, גם עמום, קצת בהיר,
רק רואה, לא נוגע במה שבפנים.

חרש, בהיסוס, ובצעדים קטנים -
אני בבית. אך פתע כבה האור!
איך אביט? איך אקח? מה זה השחור??

זה הכאב העצום המכה בחוזקה
כעוצר את ידך מלפתוח השער.
ורומז : לא הפעם, חכה עוד דקה,
תוכל לעשות זאת כשיפוג קצת הצער

שעונים

כבר שנה רביעית והכאב הולם
כממלא שעון חול, שקוף ואילם
אחת לתקופה על צירו סובב
מחדש מניינו עם דקירה שבלב
כמחוג של הזמן כשהגיע חצות
לשנה הבאה נותן את האות.

אך עכשיו לא לבד השעון, יש שני,
שהתחיל מתמלא ביום צער וני
עת גלעד עזבנו לפתע פתאום
בבוקרו של שבת בשחר היום

מתיר לנו אחד נגיעה אל האור
צובע השני בגוונים של שחור
כזרוע שעות המצביעה על היום
בעוד השנייה מורית לילה איום

נישואין שבקיץ, ומתי עכשיו
הם אור של זהב
בתוך ים הכאב על גלעד ויואב

וכך הכל מתערבב חליפות בזמנים
מזכירים יום וליל שני שעונים.

חלומות

האש משתוללת, מכלה את ביתי
להבות אדומות עולות אלי על
זועק לעזרה - אין איש זולתי ,
להציל יקרים לי מאימת הגורל.

אל ההר טיפסתי, על כתפי
המשא

על אופניים רכבתי ובני על מנשא
וברוב מאמץ עייפתי עד כלות
לעצור ולנוח אוויתי עד מות.

ובקומי מחלום אל עולם אמיתי
תהום לפני ויגון לדלתי
את שיגורתי בליל מכני ביום
כי לאבד אהוביים זה נורא ואיום

חלומות אני חולם , חוזרים וקשים
האם לומר לי דבר מה מבקשים?

נהגתי ברכב בבטחה ובנחת
פתאום אין בלמים ואני אל פי פחת
אינני יכול לעצור במדרון. מה עושים?
והחלום שנקטע מביא לי ניסים.

הנה רודפים אחריך שודד או אריה
שולף אקדחי להגן - ויורה.
אך אבוי אין כדור אין נוקר
לשמור לא הצלחתי, ואני מתעורר.

להגיע רציתי מכאן עד מקום
בכביש הישר , כה מוכר וידוע
ולפתע אבדה לי הדרך , אי-אן ומדוע
?

ושנתי שפסקה החזירתני הלום.

מתנפץ לו הגל אל חוף הים הרוגע
גדול ועצום הוא , חיי כל גודע.
אל ההר נשאתיכם - לכולם אז שלום
מה קשה להקיץ כי היה זה חלום.

משקפת הזמן

שבע שנים חלפו , רחוק כשנות אור
חיים מלאים שאבדו, איך אזכור ?

על שולחן משרדי תמונתך מוצבת
אתה חייכן וצעיר , הו מה כואבת
פותחת לי צוהר אל עולם שהועם
גדוש בקווים , לא אבחין בכולם .

במשקפת הזמן אז אשקיף באובדן
רחוק גם קרוב מכאן ומכאן .

בעינית המבט התמונה כה קרובה
מראות כואבים עם ריקמה אהובה
עולים בחיות וחדות מרהיבה
מוסיפים הם עוד נטל למשא הדאבה.

אך צפייה הפוכה בעינית הגדולה
מרחיקה את דמותך כצללית אפלה
אז קהים הקווים, ודוהים הצבעים
הכאב מתערפל לכמה רגעים
זיכרונות עמומים הולכים ובאים
ונוגעים בכאב הקשה לא נוגעים.

כטייל הבוחן לו אופק נסתר
אצפה במשקפת אל יואב שנותר,
הרחק שם בזמן דמותך נמוגה
לה אביט מקרוב - ורוחי בתוגה.

יואב אהוב שלי,

חבריך חוגגים השנה יום הולדת שלושים.

האמת שבתוכי אני ממשיכה לגדל אותך ולקדם עם השנים את גילך , אבל אני מתוודה

שלעיתים אני מתבלבלת ולא בטוחה מה גילך היה צריך להיות . ככה זה עם ילד שאיננו.

הסמן הימני שלי היא עירית ששנה ושבעה חודשים מבדילים ביניכם , ולפי גילה אני מאשרת לי את גילך הנוכחי .

בשבוע שעבר ביקרנו קרובים שנולד להם בן לאחר בת וההפרש בין השניים הוא שנה ושמונה חודשים . הילדה התקשתה לקבל את אחיה , ולא נזהרה בתנועותיה עמו,

וההורים הדגישו שצריך לשמור מאוד על שניהם . הסיטואציה החזירה אותי ליום בו החזרנו אותך מבית החולים . תינוק יפה וגדול , הנחנו אותך בעגלה - עגלת תינוק גבוהה

עם גלגלים גדולים כמו שהיה אז לפני שלושים שנה . עירית טיפסה על העגלה והציצה

בך בסקרנות . וזכרתי היטב כמה היא הייתה עדינה איתך לאורך כל ילדותך , ואף פעם לא היה צריך לשמור עליך מפניה , ובאמת גדלתם קרובים ואוהבים. חיי היומיום מזמנים לעיתים קרובות סיטואציות שמזכירות אפיזודות בחייך כמו הסיטואציה שהזכרתי , ואז הכאב מרים את ראשו ביתר שאת.

למשל שולחן פינג-פונג סתמי שעומד בחצר בית מזכיר את אהבתך והצלחתך במשחק

והשולחן כבר לא סתמי.

או לפעמים אני שומעת ילד קורא לאימו "אמאל"ה" ואני נזכרת שנהגת לקרוא לי כך לפעמים.

ליבי נחמץ ואני יודעת כי מאז שאינך אין מי שיקרא לי כך. מאתי נכדנו התחיל לקרוא לעירית "אמאל"ה". מעניין שכאשר אני שומעת אותו - יש לי תחושת שמחה .

יואב , לפני כמה לילות היה לי חלום . שחיתי בבריכה , ובמרחק ראיתי אותך שוחה . קראתי לך "יואב, יואב" - ותוך כדי כך חשבתי : הי , אני קוראת את שימך בכל פה בהדגשה , בשמחה , וזה לא כל-כך כואב . ואז נעלמת והתעוררתי. והאמת , גם איזכור

שמך מקפיץ אותי מכאב . אני נזכרת בסרט וידיאו קצר שצילמו בעת בר-המצווה שלך ובו אני קוראת לך לבוא , והוגה את שמך בחוזקה , בגאווה , באהבה בלי לחשוב

שפעם הגית השם תעשה ממקום של כל-כך הרבה קושי.

בבית הכנסת הרפורמי אליו הצטרפנו יש פרוכת חדשה שבה
הנצחנו אותך ואת
גלעד - שמותיכם רקומים ברקמה יפה ועדינה בפתח של ארון
הקודש בצמוד
לספרי התורה .
זה סוג של הנצחה שהיה לי כל כך קשה עד היום לגעת בו ,
הנצחה שנותנת מעט
את האשליה שאולי לא תישכח , ששמך מונצח ורקום ליד ספרי
התורה בארון אני
ואבא מנסים להמשיך להתמודד, לחיות, ולנסות להעריך את מה
שלחיים יש להציע:
להנות מעירית, מנכדינו המקסימים, מהזוגיות שלנו, ממשפחה
מורחבת ,
מהבית הנעים , אבא מעבודתו ואני מעיסוקי הפנאי .
חזרנו לקרוא הרבה ספרים , דבר שלא יכולנו לעשות הרבה שנים .
התחושה היא שאין ברירה , חייבים להמשיך.
אבל הכאב העז, האהבה והגעגועים אליך לא נעלמים ,
והם הפכו לחלק מהותי מהאני האישי והמשפחתי שלנו .
אוהבים ומתגעגעים כולנו

יום השנה

נדמה היה לי כי יום השנה עוד רחוק
אפשר לנעול את מחשבות הכאב במגירה
עמוק עמוק ,
להמשיך בשיגרה המגינה
ולהסתיר מעט את הרע.

אך הזמן לא עוצר , בשעון החול מיתכלה
לקראת הסוף מתקדם , מהר אף יותר ,
כמאיים ותובע : התעורר ! פן תאחר
לא תימלט מהעת , אל הקבר עלה !

הימים שלפני הם קשים במיוחד
הרהורים מעיקים דוקרים כלהב חד
עייפות וגם לחץ , מצב-רוח שפוף
מכבידים את עולם על נפש וגוף .

שיאו של הגל הגיע עכשיו
יתפוגג לו אך קצת המתח הרב ,
אקח לי אוויר וקצת נשימה
עד נשוב ניטלטל בעוד חצי השנה

לזכרו של יואב ביום השנה השמיני

יואב האהוב

כבר שמונה שנים מאז שעזבת , ומאז - מימד הזמן מקבל משמעות אחרת , והחיים מתחלקים בצורה ברורה לחיים לפני אובדןך ולחיים שאחרי , כאשר ההסתכלות והתפישה של אירועים נחוות אחרת לפני ואחרי .

כל כך הרבה קרה במהלך שמונה שנים . בעוד הזמן עצר מלכת בשבילך , חבריך סיימו לימודיהם , זוגות נישאו , נולדו ילדים , הקימו בית . בשנה שחלפה לעירית נולדה בת מקסימה , נועה . היום היא בת ששה חודשים , ואני לא יכולה לחשוב כמה החמצת וכמה היא החמיצה . אתה לא תזכה להכירה והיא פיספסה דוד מתוק שהתהלך עם ילדים באופן ששבה את ליבם .

לנועה – בתם של מאסה ועירית - בניגוד לכל חוקי הגנטיקה - יש עיניים בצבע ירוק-אפור שמשתנות לפי צבע הבגד שהיא לובשת , בדומה לעיניים שהיו לך . אני ממשיכה לחפש בדור הבא סמנים שמזכירים אותך , מסרבת להשלים עם היעלמותך , חוששת מכך שתישכח .

אני מאמינה שחבריך הרבים עדיין זוכרים אותך ומתגעגעים אליך . לפני מספר שבועות פגשתי את הילה , ידידת נעורים שלך . להילה יש שני ילדים , ולבנה הצעיר קראה יובל . היא אמרה , שכל הזמן היא מתבלבלת וקוראת לו יואב כי הוא מזכיר לה אותך: מתוק וחייכן כפי שהיית . הילה אמרה שאין יום שהיא לא חושבת עליך. כל כך ריגש ושימח אותי לשמוע שהיא לא שוכחת , שהיא מתגעגעת, שגם אם אינה שומרת על קשר איתנו ולא באה - אתה משמעותי וחי בתוכה .

לאחרונה עלתה בטלוויזיה תוכנית "האח הגדול", תוכנית שאיננו נוהגים לצפות בה . במקרה הסתכלתי , ולפתע ראיתי שאחד הדיירים מאוד דומה לך: בחור צעיר , שעוסק באומנויות לחימה כפי שאתה כה אהבת .

לבחור צורת דיבור וצחוק שמזכירים אותך. מאז אני נמשכת בעבותות קסם לתוכנית ומחפשת אותו שוב ושוב , ובעצם מחפשת אותך , יואב , ומתקשה לוותר על היעלמותך .

לפני כשבועיים ראינו סרט ושמו "ווינסנט רוצה לים" -- סרט שמספר על שני נערים ונערה

עם קשיים רגשיים שונים שנמצאים במחלקה טיפולית במוסד בגרמניה. המקום מבריק , נקי ומושקע , בתוך צמחייה ירוקה . ושוב התגנבו ללבי מחשבות אולי אם היינו מצליחים להביאך למקום כזה היינו מצליחים להצילך מחשבות אלה מייסרות ואין בהן תועלת , אך קשה לי להימנע מהן . כל מגע , כל תוכנית , כל סרט , כל מפגש ממשיכים להדהד בקשר אליך . יואב , מאז לכתך עוצמת הכאב אינה יורדת . רק היכולת להסיח את הדעת גדלה , אבל הגעגועים מציפים וחוסר האונים מולם הוא גדול . אוהבים ומתגעגעים כולם

דברים שכתבה עירית ליום השנה השמיני למותו של יואב

בחלומות החוזרים שלי אני נוסעת בקו 36, בדרך לרמות, מנסה להגיע הביתה .

משהו תמיד משתבש ואני נכשלת פעם אחר פעם.

בחלומות החוזרים שלי אתה יואב , וגם אתה גלעד תמיד ישנם איתנו,

כאילו מעולם לא קרה .

מעולם לא הייתה שיחת טלפון מטלפון ציבורי בשדה התעופה בשיקגו .

מעולם לא הייתה לוויה או שבעה .

מעולם לא ישבנו אתה ואני גלעד ודיברנו על האובדן של יואב .

מעולם לא עלה אותו בוקר נורא עם שוטרים בדלת.

מעולם לא הייתה עוד לוויה ועוד שבעה .

מעולם .

בחלומות החוזרים שלי אנו עדיין כולם ביחד. אני עדיין אחות לאח גדול ,

ויש לי אח קטן . נושאי השיחה הם טריוויאליים והמריבות קטנוניות .

הנפש, מסתבר, חיה לה בזמן ובמקצב שונה . שמונה שנים אחרי

שהלכת מאיתנו יואב , עדין מצלצל הטלפון בחלומי ואיתו ההודעה

שהכל, אבל הכל היה טעות אחת גדולה.

אני מתעוררת לבוקר אפור וקפוא בארץ זרה. קו 36 רחוק

אלפי קילומטרים . אני מסתכלת על נועה שישנה לצידי. נושמת בשלווה .

גבות משורטטות בעדינות ועור בהיר . פניה תמימות , גיליון חלק. ריקנות מחלחלת לתוכי.

יואב , יש כל כך הרבה דברים שרציתי לומר לך. ואתה, אתה אינך.

רציתי

רציתי לארח נכדים מידי פעם
שיכניסו לחיי מעט אושר וטעם

רציתי לעזור לך בצעדיך הבוגרים
לתמוך כשצריך, בחומר או בדיבורים

רציתי לספר לעמיתי בני-גילך
שגם לי בן אהוב שיגע בהצלחה

רציתי עוד ועוד.
מאוד .

אך כל זה המובן מאליו –
לא יהיה לעולם .
כה חסר לי יואב.

חלפו תשע שנים מהיום העצוב
בו הלכת מאיתנו, הלוך לבלי שוב .
בן שלושים ואחד היית עכשיו
ואני - דברים כה רבים רציתי יחדיו .

רציתי לבלות איתך עם משפחה
בערבי חג ובעיתות של שמחה

רציתי להיפגש ולרקום חלומות
להיזכר באירוע נשכח
בחוויות עלומות

רציתי שתהיה לאב חם ומסור
שתלמד ילדיך מה נכון מה אסור

יואב האהוב,

כבר תשע שנים ואנו שוב התאספנו כל אוהביך לזכור ולכאוב את לכתך .
לפני למעלה מחודש , כשהחזירו את גלעד שליט הביתה --
חייל שנחטף שנים אחרי שעזבת , היו לי שני חלומות טובים.

חלמתי שחזרת לחיים , חזרת הביתה . החלומות היו כל כך טובים ,
ולראשונה בזמן שחלמתי לא הייתה לי תחושה של מועקה ושל אסון
שמלווה תמיד את החלומות עליך .
חלמתי עליך כבוגר , כפי שהיית צריך להיראות היום .
בחלום היית מעט יותר מלא , שמח , נינוח , ואני אמרתי בשמחה לאנשים
מסביב שהנה חזרת והייתי כל כך שמחה וגאה .
גם עירית סיפרה לי שחלמה חלום בסגנון דומה שחזרת , כנראה שהחזרה של
גלעד
השבוי עוררה ה הרבה פנטזיות אצל הורים שאבדו ילד .

אבא ואני חזרנו לפני כחודש מביקור אצל עירית ומשפחתה .
עירית עברה לגור בקונטיקט , מדינה ליד ניו-יורק שמאופיינת בטבע יפה –
הרבה אגמים , ירוק שלכת במגוון צבעים .
לנוכח הטבע היפה התחדדה לי תחושת ההחמצה .
שלך שלא זכית לראות איתנו את המקום היפה בו עירית גרה ,
ליהנות מילדיה המקסימים . שלנו שלא זכינו ליהנות משהותך איתנו
בטיול המשפחתי , ושל ילדיה שהפסידו דוד כמוך . בביקורנו טיילנו בעמק ההדסון
ועברנו ליד קולג' פרטי לנערים . ראינו קבוצת נערים בהירי שיער שמחים ויפים
משחקים הוקי , והמראה כל כך הזכיר לי אותך , והרגשתי עצב גדול ותחושת
אובדן .

בחודש הבא אהיה בת 60 , יום הולדת עגול , בלעדיך .
ואני נזכרת ביום הולדתי ה- 50 , אז עוד היית איתנו .
אני זוכרת היטב ארוחה שעשינו ביום שבת לקבוצה קטנה של חברים ,
ואתה וגלעד הייתם שותפים . זו היתה תקופה קשה בה אתה חווית קשיים גדולים
והיית באישפוז במכון ליד שדות-ים . באותו יום שישי חזרת עם שיער צבוע
ועצרת לביקור אצל אלון לפני שנכנסת הביתה . אני זוכרת בברור שהשקפתי
דרך החלון וראיתי אותך צועד בשביל המוביל לביתו של אלון עם תרמיל
גדול על הגב ובצעד נמרץ . היתה לי אז תקווה גדולה שהנה
בכל זאת התגברת ואתה תצליח להתמודד , אך לאסוננו זה לא קרה.

יואב אהובנו

כבר 15 שנה מהיום הנורא בו החלטת שאינך יכול יותר לשאת את הסבל, תקוותך אבדה ולא האמנת שמצבך יוכל לחזור להיות כפי שהיה.

16 בדצמבר היום הנורא שמציין את חלוקת חיינו לחיים לפני מותך ולחיים שאחריו. יום שחובק בתוכו דואליות של סוף ושל לידה מחדש.

תאריך שמציין מצד אחד את מותך, ומצד שני את לידת מאתי נכדנו האהוב שמסמן את השמחה ואת האפשרות להמשיך לחיות יחד עם העצב והכאב הענקיים על חדלונך.

ביום זה אנו מדליקים נר זיכרון שדולק אצלנו במטבח. אחר כך אנו מתקשרים למאתי ושרים לו יום הולדת שמח. אני עדיין מאמינה שמאתי הוא מתנה שאתה שלחת לעירית ולנו כדי שנוכל לשרוד את המשך החיים בלעדיך.

היית כל כך אהוב, טוב לב ומשמח. אני יודעת שכל כך רצית לשמח אותנו וכאבת מאוד כשחשבת שאכזבת אותנו.

תאריך יום פטירתך מאופיין בדואליות כמו הזיכרון והשכחה שמתערבבים בכל השנים מאז. ככל שהשנים חולפות השכחה מאיימת לקחת את הזיכרון.

לזכור מחובר עם כאב, וכדי להמשיך ולהתקיים הזיכרונות מוזזים הצידה, אבל אז השכחה מאיימת להשתלט.

המראות, הקול, והצחוק שלך מטשטשים מעט ואני נבהלת, מרגישה אשמה.

רק הכאב לא משתנה, הוא שומר על כוחו ועוצמתו לאורך השנים, רק היכולת להסיח את הדעת

היא שעוזרת להמשיך לנסות ליהנות מהחיים:

מעירית שעושה חיל בפילדלפיה ומלמדת בבית הספר לווטרינריה באוניברסיטת פנסילבניה, ממאתי ומנועה שמצליחים בלימודיהם ומאוד שמחים במקום מגוריהם החדש, מהקשר התומך שיש לי ולדויד, ומחברים ישנים וחדשים שרכשנו לנו פה בישוב מבשרת אותו אנו אוהבים.

עשור

אך בעשור שחלף השתנו גם דברים
וכאב העבר לבש פנים אחרים
על מה שהוחמץ ולעולם לא יושג :

ארוחה משפחתית בערב של חג
משחק משובב עם נכד קטן
גידול ילדים כנחל איתן
בילוי משותף בחופשה על שפת-ים
לא צריך גדולות , גם באלה דיים .

וכך כאב בכאב מתחלף והולך
אך משקלם הכבד לעולם לא דועך .

עשור לרך שנולד וגדל
עשור לזוג המאושר שנישא
עשור לבן שחי וחדל
שלא עמד לו כוחו במשא .

תחילתו של כאב -- על מה שאבד
מוחשי וצורב עד מאוד
הן אך אתמול הוא יצר גם עבד
ולפתע נדם כל הטוב ואין עוד .

על אובדן נעורים , וחיוך , ושמחה
זיכרונות כה טובים של ילדות שחלפה
ניגוני מיתרים , אירועי משפחה
קשרי חברות אמיצה ויפה.

תיבת השכול

יואבי,

בהזמנת המצבה שאלתני לקוחה :
האם זו לאביך ? לסבך ?
לקרוב או מכר ?
"לא" עניתיה , כי אם לבני היקר
וגוש הגעגוע בגרוני דקר .

ובבית ההלוויות הומה אבל ואדם
אני אומר לעצמי : "לא ייתכן , להד"ם "
מביט בפניך תחת לתכריך
ונפרד מיואב כמו שצריך .

עוד סרטים רבים חבויים בתיבה
בהם גם כאלה מהתקופה הטובה .
ראוי לצפות גם בם . אך הם רחוקים
מעליהם מכבידים מחזות מעיקים
וצובעים בכהה זיכרונות בוהקים .

טו שנים . ביעף חלף הזמן
להזכירך באנו כאן.
ברחוק השנים דמותך מטשטשת
אך בלב נשמעת הקריאה הלוחשת
לזכור את הישן , הטוב גם הרע
כי איתך אין חדש , דבר לא אירע .

בסוף ימיך , בתקופתך האחרונה
אני רואה סרטים , לא תמונה .

חיים ונעים , צולמו כאתמול
אך סגורים-נעולים הם בתיבת השכול .

אני נזכר ביום איילה התקשרה ואמרה:
" חוש הביתה , קרה הנורא" .
ותמונת הנסיעה וחרדת הלב
נוגעות בי עד היום באותו הכאב .

בן 22 תמונות אחרונות

דברי התלמידים

אפשר להגיד שאנחנו כבר חברים של יואב גרדר שגיב ז"ל.

מבעד לתמונה אנחנו רואים ילד שמח, חברותי, כריזמטי

שכל אדם יכול בקלות להתחבר אליו.

עריכת האלבום מזמן אינה עבודה טכנית, אם זה השירים

שכתב דויד, ממש יצירת אמנות בכתיבה ספרותית ויפה.

רושם את שעל ליבו, וכמובן המכתבים שכתבה איילה שאי

אפשר שלא להזיל דמעה.

אלו דברים שאי אפשר לעשות להם פשוט "העתק – הדבק"

העובדה שיואב ז"ל כבר אמור להיות בן 40, לא נתפסת

בעינינו, במחשבה אנחנו תופסים אותו כ- "גבר גבר" אחד

שבא לנו ממש להיות בחברתו, רק לשבת ולדבר איתו.

כמה אנחנו שמחים שנפלה בחלקנו האפשרות לערוך את

האלבום של יואב ז"ל, פגשנו אנשים מדהימים (איילה ודויד)

וגם את יואב, עירית וגלעד מבעד לתמונות שבאלבום.

איתאי והדר

דברי הסטודנטית

נפלה בחלקי הזכות להיכנס לפרויקט ההנצחה של חללי
צה"ל.

בזמן כתיבת העבודה הרגשתי קשת רחבה של רגשות.
העבודה על יואב גרדר שגיב ז"ל, חידדה אצלי את מהות
החיים.

בזכות הסיפור של יואב, לקחתי הרבה תובנות לחיים וסיפור
יישאר איתי לעד.

זכיתי בשני תלמידים מדהימים שדאגו ללוות איתי ביחד את
העבודה בצורה מדהימה, עם מקסימום רגישות והכלה
בצורה יוצאת דופן.

נזכור אותם, כולנו יחד. כל אחד ואחת מהם, מדי יום ביומו,
והיום ביתר שאת, כך – לנצח.

"כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד"

רחלי